

Folketingets **EU-OPLYSNING**

Ove Fich

Bertel Haarder

Jens-Peter Bonde

Elisabet Sinding

Jens Reiermann og Stig Ørskov

Thomas Søndergaard Sarup

Folketingets EU-Oplysning
Christiansborg
1240 København K
Tlf.: (+45) 33 37 33 37
Fax: (+45) 33 37 33 30
E-mail: euopl@folketinget.dk
Web: www.eu-oplysningen.dk

EU-Oplysningen blev født ...

Af Ove Fich,
tidligere formand for Folketingets Europaudvalg

Idéen til EU-Oplysningen opstod i Vejlen. Efter et lokalt møde kom en SID-formand hen til mig og fortalte, at hans afdeling havde et medlem, som havde stillet nogle faktuelle spørgsmål om EF, som det hed dengang. Formanden ville gerne svare sit medlem, men vidste ikke, hvor han kunne finde svarene. Derfor henvendelsen til mig, da vi nu mødtes.

Efter drøftelse med de øvrige partier i Folketinget enedes man om i alt seks punkter, som kom med i beretningen fra Markedsudvalget den 19. marts 1993. De seks punkter var:

- Debatter i Folketingssalen om EU-sager – eksisterede allerede og findes fortsat.

Da opstod idéen om, at der skulle være ét sted med ét telefonnummer, hvor alle kunne få redelige og forståelige svar på deres spørgsmål om EF. Ganske vist fandtes der – og findes stadig – en række kontorer og organisationer, som giver EU-oplysning, men de fattes alle som partiske og med specielle interesser. EU-Oplysningen skulle være helt neutral. Derfor blev den placeret i Folketinget, og fik Markedsudvalgets underudvalg, hvor alle partier er repræsenteret, som "fokusgruppe". Denne gruppe kunne ikke bestemme over EU-Oplysningen men modtage oplysninger og give gode råd. Sådan er det heldigvis fortsat.

- EF-rådet – som havde en række konferencer, men nu er nedlagt.
- Offentliggørelse af mandatgivning og pressemøder – pressemøderne var en eklatant fiasko, da journalisterne hellere ville stå uden for døren til et lukket møde. Vedrørende mandater offentliggjordes det, hvem der støttede regeringens forhandlingsoplæg, men ikke indholdet i mandatet.

- Inddragelse af fagudvalgene i EU-sager – det kæmper man stadigvæk med at få realiseret.
- Høringer – dem har der med godt resultat været afholdt en del af.

- EU-Oplysningen – som er en markant succes.

Idéen blev – efter mødet i Vejlen og efter afstemningen om Maastricht-traktaten – videreudviklet, dels ved et frokostbord på

Et udsnit af de mange publikationer Folketingets EU-Oplysning har udgivet gennem årene

“DEN BEDSTE INFORMATION ER DEN, MAN SELV BE'R OM”

Det har fra begyndelsen været EU-Oplysningens politik at møde spørgerne i øjenhøjde. Det betyder, at man giver spørgeren svar på det niveau, han eller hun er på. Det nytter ikke at give en almindelig borger et ekspertsvar eller omvendt.

Opvæksten ...

EU-Oplysningen blev etableret i foråret 1994. Fra starten stod det klart, at den skulle svare korrekt og hurtigt på alle stillede spørgsmål. Den skulle ikke producere mere oplysningsmateriale. De to netop afholdte folkeafstemninger havde til fulde fyldt papircontainerne.

Dette har EU-Oplysningen helt levet op til. Dygtige medarbejdere har nu i ti år siddet ved telefonen og svaret – ofte inden spørgeren har kunnet lægge røret på! Denne hastighed undrede mig fra starten, men en medarbejder røbede engang over for mig, at de starter dagen med at se på, hvad der er oppe i medierne, for mange spørgsmål handler netop om det dagsaktuelle. Så er de forberedt på det meste. Samtidig sendes ønsket materiale ofte samme dag. Det er eksemplarisk “public service”, som heldigvis også anvendes over for det stigende antal spillere, der de sidste år har anvendt e-mail, når de har spørgsmål.

Desuden er det prisværdigt, at der ikke bliver skelnet mellem spørgsmålene. Om det handler om tekniske normer for brandfolks udrustning, detaljer vedrørende stabilitetspagten eller om betingelserne for at tage sin hund med til Sverige. Spørgsmålene betragtes som ligeværdige.

Som det fremgår af ovenstående beretning om idéens fødsel, var EU-Oplysningen fra starten alles spørgehjørner. Vi vidste, at de store organisationer, virksomheder, pressen og centraladministrationen havde deres egne informationskilder, så sigtet var at give borgeren tilsvarende adgang til information. Denne målsætning karakteriserer fortsat EU-Oplysningen. Sidste år kom 73 % af i alt 13.218 henvendelser fra private og studerende. Dermed viser EU-Oplysningen, at den er forblevet tro mod sit fædrene ophav.

Man kan egentlig kun rette én kritik mod EU-Oplysningen. Den er ikke kendt af alle. Selv om vi givetvis er mange, som omtaler den ved møder landet over, er der fortsat alt for få, som kender eksistensen af denne unikke mulighed for at få reel oplysning om EU. Der kræves hverken internet eller tekst-tv. Man behøver blot at trykke 3337 3337 på telefonen, så er man igennem.

Så EU-Oplysningen må gerne øge sin oplysningsaktivitet ved at oplyse mere om sig selv. Og særlig må Folketingets medlemmer bidrage til

at udbrede kendskabet, for de kommer i forbindelse med mange af de engagerede danskere.

Søskende ...

EU-Oplysningen har siden sin fødsel fået søskende. Den svenske Rigsdag oprettede noget tilsvarende et år efter Folketinget, og i Letland og Litauen er der oprettet EU-oplysninger med aktiv dansk rådgivnings- og uddannelsesstøtte. Så det er en god eksportartikel.

Eksporten udspringer naturligvis af et tilsvarende behov i andre lande. Det er svært for mange mennesker at følge med i udviklingen i EU, der ofte forekommer fjern, svært forståelig og uvedkommende. Artikler herom i medierne læses kun af få, og pjecer og brochurer læses næsten ikke.

Men når man har et spørgsmål om EU, skal svaret være der her og nu. Ellers opfattes EU som lukket og bureaukratisk. Her har EU-Oplysningen netop sin plads.

Det handler i virkeligheden om demokrati. Det er nemlig ikke nok at stille enorme mængder af information til rådighed på internettet. Det er

HVAD SPØR' DE DOG OM?

Vil EU harmonisere 2 minutters stilhed til 3 minutter?

også nødvendigt at yde støtte til at finde den relevante information, når nogen ønsker den. Og det er der flere og flere, som gør. Aldrig har så mange spurgt som i 2003, og det er antallet af henvendelser via e-mail, som stiger voldsomt.

På trods af utrolig mange afgivne svar i de ti år, som EU-Oplysningen har eksisteret, har der vist aldrig været en klage. Det forekommer næsten naturstridigt, når man tænker på hvilket kontroversielt emne, det er, EU-Oplysningen skal håndtere.

Konfirmationen ...

Om få år er det EU-Oplysningens konfirmationsalder. Så skal den, hvis den ellers vil, bekræfte det, som forældrene sagde ja til for ti år siden. Alle ti år tyder på, at den vil sige ja, hvis den selv kan bestemme.

Man må håbe, at der i Europaudvalget vil være stemning for at lade barnet fortsætte sin gode udvikling. Lad ikke sparekniven skære i EU-Oplysningen, for så skærer man i det reelle demokrati og i retten til at følge den europæiske udvikling for alle.

EU-Oplysningen er midlet mod champignon-metoden

Af Bertel Haarder,
Integrations- og tidligere Europaminister

EU-Oplysningens logo er en stiliseret udgave af Folketingssalen. Logoet er tegnet af phonowerk

ige fra starten har jeg været en beundrer af Folketingets EU-Oplysning. Det var min erfaring som europaparlamentariker, at jeg netop dér fik den allerbedste og hurtigste besked, når jeg var i tvivl om noget. Jeg har også ofte henvist andre til at benytte telefonnummeret.

“Forklæderne”, dvs. de korte beskrivelser af en sag, der tilføjes på en førsteside, var et kapitel for sig. Det er svært nok i ministerierne at skrive “forklæder” til ministrene. Men det er for intet at regne mod de vanskeligheder, der tárner sig op, når en sag skal beskrives kort, så både Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Enhedslisten føler sig vel betjent!

Det er meget lettere at smide kilovis af ufordøjede papirer i hovedet på de stakkels medlemmer. Så kan de jo selv rode med det (og senere blive drillet med, at de jo ikke gjorde indsigelse mod det, der stod nederst s. 42, da de fik 67 sider til gennemlæsning vedrørende en lille sag, der først senere voksede sig stor)!

Ministre og ministerier elsker at begrave Folketingets medlemmer i papirer, så de bliver fedtet ind i mest muligt og bliver lette at hænge op på det, de har fået tilsendt. Det er den metode, der i folkelig tale kaldes “champignon-metoden”. Champignon skal som bekendt holdes i mørke og begraves i møg!

Det er Folketingets EU-Oplysningens fornemste opgave at befri de folkevalgte fra at blive behandlet som champignon! Kunsten er at sammenfatte det væsentligste i en sagsfremstilling med sans for, hvad det er, politikerne skal tage stilling. Politik er at vælge. Jeg synes, denne opgave er blevet varetaget på fremragende vis i de år, jeg har været aftager af EU-Oplysningens produkter. Jeg ønsker den et langt og frugtbart liv i et af dansk politiks vigtigste brændpunkter.

Jeg håber, EU-Oplysningen i fremtiden bliver brugt flittigt af næsten alle Folketingets udvalg. Det vil ske, når mandatgivningen og de forudgående politiske overvejelser gradvist flyttes fra Europaudvalget, hvis magt allerede har toppet, til de enkelte ressortudvalg, hvor det retteligt hører hjemme. Det er en naturlig følge af, at EU-politik i fremtiden forhåbentlig ændrer sig fra at være udenrigspolitik for særlige eksperter til at være en integreret del af dansk indenrigspolitik. Til den tid kan vi forhåbentlig også undvære den gamle diskussion om, hvorvidt vi skulle have været medlem af EF i sin tid, så vi i stedet kan koncentrere os om, hvad vi vil bruge vort medlemskab til.

Folkeoplysning om EU bør altid ses fra to sider

Af Jens-Peter Bonde,
medlem af Europa-Parlamentet for JuniBevægelsen (J)

35743768		45872358		78562541	
34778966		48692300	21457896	47856932	25
?	7 45872358	45872358	78562541	56897456	90506070 78
	5 33373337	33856337	33373337	33373337	33 631478 23
	5 78562541	37568933	90506070	25568974	37 790415 89
21457896	47856932	33458537	85631478	12458569	33 896314 25
56897456	90506070	37478733	33790415	25478741	37 692356 20
45856325	85631478	33373337	45896314		33373337 33
	33790415	23567489	45692356		43765845 37
	45896314	89567412	57574357		25489635 33
	45692356		43765845		34 333733 37
			25489635		57 37 4357 48
			96657574		43 33 5845 78
			35743768		25 37 9635 47
			34778966		21 333733 37333733 37
			57574357		56897456 85
			43765845		45899999 33
			25489635		45
			21457896		45
			56897456		
			45856325		
			25568974		
			12458569		

Vejen fra spørgsmål til svar om EU går gennem det velkendte telefonnummer.

Ideen blev brugt i 1998 til EU-Oplysningens svarkort

Folketingets EU-Oplysning har et godt omdømme og er enestående i Europa, så jeg gør ikke noget hellere end at lykønske med 10 års fødselsdagen. Europa-Parlamentets og Kommissionens informationskontorer står heldigvis ikke alene i Danmark. Vi får meget mere seriøs EU-information for pengene fra Folketingets EU-Oplysning. Men den er for kedelig, for ukritisk og for lidt debatskabende.

Jeg savner det organiserede samarbejde mellem EU-folkeafstemningernes ja- og nej-sider for at skabe ikke blot pålidelig faktuel information, men også balanceret information om de forskellige synspunkter i de forskellige EU-anliggender.

Der er formel balance, hvis en skolelærer giver eleverne en pjece fra Venstre og en pjece fra JuniBevægelsen om EU-forfatningen. Men de to pjecer berører næppe de samme emner. Man kan ikke se svaret på tilhængernes bedste argumenter hos modstanderne eller omvendt.

Det er ikke kvalificeret folkeoplysning at spørge i øst og svare i vest.

Venstre og andre på ja-siden bør tvinges til at forholde sig til modstandernes kritik og visioner. Modstanderne bør på samme måde tvinges til at forholde sig til tilhængernes argumenter.

NÆRE SAMARBEJDSPARTNERE

EU-Oplysningen er meget afhængig af at samarbejde med andre. Ministerier og styrelser er ofte i kraft af deres ekspertise kilde til EU-Oplysningens svar.

EU-Oplysningen har også et meget frugtbart samarbejde med Europa-Kommissionens og Europa-Parlamentets danske informationskontorer samt biblioteker rundt om i landet.

En elev eller anden interesseret skal f.eks. kunne se, hvad en modstander vil stille op med globale grænseoverskridende spørgsmål og terrorbekæmpelse, sammen med tilhængernes argumenter om samme emne.

På samme måde skal man kunne se, hvad ja-siden foreslår om åbenhed, nærhed og demokrati, og hvordan de forholder sig til mindretalsudtalelsens Europavision fra EU-konventet.

Hvert emne skal belyses fra flere sider for at være troværdigt og debatskabende. Faktuel information skal godkendes fra begge sider for at være pålidelig. Jeg har selv gode erfaringer med at lade faktuelle gennemgange af indviklede traktater kontrolleres af folk med forskelligt syn på EU.

Den læservenlige udgave af Nice-traktaten er nøje gennemgået - og rettet - af en kontorchef i Kommissionen. Den nye læservenlige udgave af udkastet til EU-forfatning er gennemgået af kolleger i Europa-Parlamentets forfatningsudvalg.

Til den nye EUABC med 1100 ord og 3000 links har jeg fået kritiske kommentarer fra nogle af mine ansatte, som er stærke EU-tilhængere og føderalister. Da vi var til afstemning om Amsterdam-traktaten, skrev jeg en faktuel gennemgang sammen med Niels Ersbøll. Det var ikke let at blive enige om alle formuleringer kort før en folkeafstemning, men det var muligt.

Vi blev faktisk enige om en tekst, der så var meget mere troværdig, end hvis vi hver for sig havde udgivet en ensidig gennemgang med nogle glansbilleder af vore egne synspunkter.

EU-charteret har jeg tilsvarende udgivet sammen med regeringens repræsentant i charterkonventet, Folketingets tidligere formand,

Erling Olsen. Den faktiske tekst og to forskellige kommentarer - så er balancen og troværdigheden i orden.

Jeg vil derfor opfordre til, at Folketingets EU-Oplysning tager initiativ til at tilrettelægge et ideelt oplysningsarbejde om den kommende EU-forfatning.

Det er ikke nok at udsende Ministerrådets udgave af EU-forfatningen. Den indeholder ikke engang en stikordsfortegnelse. Vores udgave har 25 sider stikord, margentekster med krydshenvisninger og understregninger, så almindelige dødelige har en chance for at kunne slå op og læse med.

I EUABC'en er alle ordene forklaret nøgternt, men om de mere politiske ord mangler der alsidige kommentarer. Om et ord som "subsidiaritet" skal læseren ikke bare kunne finde den sproglige forklaring på det svære ord, men også forskellige syn på, hvordan man skal tilrettelægge hensynet til nærhedsprincippet.

Hvert politisk emne bør have forskellige bidrag, som man kan klikke sig frem til gennem en ABC, eller som kan udgives på rigtigt papir og hentes gratis på landets biblioteker. Der bør være kortfattede gennemgange af forfatningens betydning for alle tænkelige målgrupper. Gerne kombineret med de relevante uddrag af forfatningen.

HVAD SPØR' DE DOG OM?

Vi sidder og diskuterer, om Tyrkiet skal optages i EU. Vi kan alle finde et par grunde for og imod. Det ville være fedt, hvis du kunne komme med et par, da vi har væddet om, hvad dine grunde ville være?

Al information bør bygges op som en pyramide med brede indgange for folk flest, adgang til at rekvirere og læse mere og til sidst hele forfatningen med protokoller og erklæringer. Gerne forklaret for ikke-jurister.

Tænk hvis vi kunne gå til en folkeafstemning og alle bagefter kunne sige "vi tabte, men det gik retfærdigt til", eller "vi vandt, og vi benyttede ikke engang vores magt over medierne og organisationerne".

Vi tilrettelagde folkeoplysningen efter Grundtvigs strofe om Frihed for Loke, såvel som for Thor.

Jens-Peter Bonde er forfatter til 45 bøger om EU og driver bl.a. hjemmesiderne Bonde.dk, Bonde.com, EUABC.dk og EUABC.com

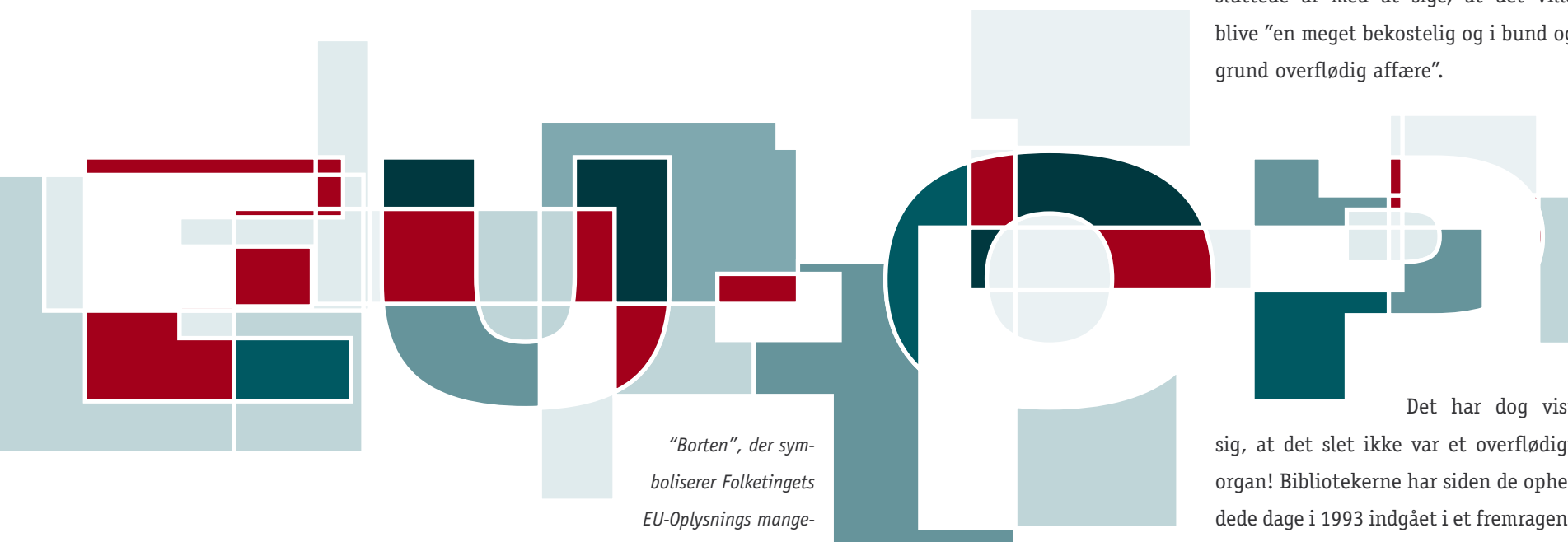

HVAD SPØR' DE DOG OM?

Jeg har hørt, at der er et direktiv fra EU om maskiner, der larmer. Nu er der den fyr i naboledigheden, der spiller Heavy Metal hele tiden. Kan du ikke give mig nummeret på det direktiv?

Godt samarbejde mellem EU-Oplysningen og bibliotekerne

Af Elisabet Sinding,
assisterende fagleder på Danmarks Biblioteksskole

“Borten”, der symboliserer Folketingets EU-Oplysnings mange-sidede informationsaktiviteter, indgår i designet til faktabladene “EU Fakta” og “EU Baggrund”

Beslutningen om at oprette et dokumentationscenter for EF-sager under Folketingets Internationale Afdeling medførte i 1993 en sur kommentar fra redaktøren af Bibliotekarforbundets blad “B70”. Han undrede sig over, hvad det dog skulle til for og fandt det bedrøveligt, at det daværende Markedsudvalg “tilsyneladende har overset, at der for borgerne allerede eksisterer en udstrakt vifte af informationsmuligheder, hvad EF-spørgsmål angår. Nemlig i det offentlige bibliotekssystem”. Han sluttede af med at sige, at det ville blive “en meget bekostelig og i bund og grund overflødig affære”.

Det har dog vist sig, at det slet ikke var et overflødigt organ! Bibliotekerne har siden de ophevede dage i 1993 indgået i et fremragende samarbejde med det danske EU-netværk og EU-Oplysningen. Bibliotekarforbundets Referencefaggruppe afholdt en konference, “Folkebibliotekerne og EU-information”, i 1996, som blev startskuddet på en række initiativer omkring EU-information i folkebibliotekerne.

Danmarks Biblioteksskole fik efter konferencen en henvendelse om at intensivere undervisningen i EU-information. Vores hidtidige undervisning i EU-informationskilder omfattede EF-Tidende og EU-Karnov, samt en omtale af CELEX. Biblioteksskolen udvidede straks undervisningen til et EU-valgfagskursus i tredje studieår, med efterfølgende mulighed for at skrive hovedopgave.

Jeg har haft fornøjelsen af at planlægge og undervise på alle disse valgkurser. Jeg har igennem alle årene modtaget stor hjælp af EU-Oplysningen. Jeg er taknemmelig for, ved denne lejlighed, at kunne takke for dette med udvalgte eksempler.

- Peter Juul Larsens forelæsninger om EU-information til glæde for flere årgange bibliotekarstuderende.
- Studiebesøg i EU-Oplysningen, hvor vi altid bliver mødt med venlighed, engagement og kompetence.
- EU-Oplysningens nyttige materialer: fakta- og baggrundsblade, småtryk og ikke mindst den konsoliderede traktat.
- EU-Oplysningens årlige netværksdag, altid spændende og veltilrettelagt. Efter sådan en dag kan jeg straks sætte mig til computeren og levere de nyeste informationer til mine studerende.

EU-Oplysningens netsted er en uvurderlig hjælp

EU-Oplysningens netsted er i dag en helt uvurderlig hjælp i undervisningen. Netstedet var dog i starten forholdsvist beskedent. I 1999 vurderede jeg – sammen med Bo Sørensen, Europa-Kommissionens Bibliotek i Bruxelles – at EU-informationsjunglen på nettet gjorde det nødvendigt selv at udarbejde et selektivt og emneorienteret netsted (www.europasider.dk) med EU-information til brug for studerende på Biblioteksskolen og andre EU-informations-søgere.

Folketingets Markedsudvalg agter uanset faren for konkurrenceforvridning at etablere et EF-dokumentationscenter på Christiansborg

Vittighedstegningen, som blev bragt i

Bibliotekarsforbundets blad "B70" i 1993, har vi modtaget af Lene Knudsen fra EU Info Point i København. Billedet har kun historisk interesse, mener Lene Knudsen, som har indtryk af, at bibliotekernes samarbejde med EU-Oplysningen altid har fungeret godt

Men med tiden kom såvel institutionerne som Folketingets EU-Oplysning med bedre emneindgange, så Europasider.dk blev efterhånden mere eller mindre overflødig, og vi stoppede opdateringen i 2002. (Det selektive kunne vi nu fortsat savne lidt...).

EU-Oplysningens netsted har haft tre versioner. Jeg har gænsket alle versionerne på internettets WayBack maskine. Fra 2001 fik netstedet også adressen www.euo.dk. Oh, hvilken lettelse kun at skrive dette, når man ikke altid arbejder med egen computer og egne bogmærker! EU-Oplysningens besøgsstatistik på netstedet er med ca. 5.000 besøgende pr. dag imponerende. Et så lille land og et så lille sprogområde!

EU-Oplysningen har arbejdet systematisk igennem alle årene med at forbedre og opdatere hjemmesiden. Seneste opdatering skete i oktober 2003. Nu er der tilbud om WebTV og "flash"-præsentationer, temasider og mulighed for selv at sammensætte sit nyhedsbrev. Søgemulighederne på siden er desuden langt mere avancerede end EU-institutionernes egne netsteder.

BF-redaktøren havde misforstået

Jeg indledte med BF-redaktørens begejstring over en "udstrakt vifte af informationsmuligheder hvad EF-spørgsmål angår". Det var vist misforstået i 1993. Verifikative forespørgsler

kunne fremskaffes, faktuelle oplysninger besvares, men det var meget svært for bibliotekerne at følge et lovforslags vej gennem EF-maskineriet. På det tidspunkt fandtes ikke en offentlig kilde, der kunne fortælle, hvor et forslag befandt sig i beslutningsprocessen. Er det ved at blive færdiggjort, eller er det løbet på grund?

I dag har vi PreLex, hvor vi lettere kan følge med i beslutningsprocessen. Men det er EU-Oplysningens styrke, at den befinder sig i tæt tilknytning til lovgivningsapparatet på Christiansborg og hele embedsmandsapparatet. Denne tætte tilknytning giver EU-Oplysningen mulighed for at udarbejde et "dansk Prelex" i form af "statusblade", som forbinder EU's beslutningsproces med den danske beslutningsproces. Et unikt og uhyre nyttigt værktøj for en dansk EU-informationssøger.

Redaktøren brugte sure ord om "en meget bestemt og i bund og grund overflødig affære". Overflødig? Nej! Helt uundværlig for en dansk

Tidligere formand for Europaudvalget, Ivar Nørgaard (S), i et indslag bragt i TV-avisen i anledning af EU-Oplysningens åbning den 5. april 1994. Foto: DR

EU-informationssøger. Bekostelig? Tja, sparetid er nok oftest gået uden om EU-Oplysningen, og tak for det! I et tiår med flere folkeafstemninger og en kæmpe udvikling i Europa kan der næppe informeres for meget!

Brugerne skal nok opdrages til at bruge subsidiaritetsprincippet (spørge så tæt på dem selv som muligt), så EU-Oplysningen kan koncentrere sig om de specielle spørgsmål, mens det lokale folkebibliotek kan fortælle, om Norge er medlem af EU, eller hvad en Grønbog er for noget. Og er bibliotekaren i tvivl, kan hun jo spørge EU-Oplysningen. Der er plads til begge parter i EU-informationen!

EU-Oplysningen er godt gået! Punktum. Og tak.

HVAD SPØR' DE DOG OM?

I forbindelse med import af en traktor fra Kina vil jeg spørge om den samt tilhørende redskaber er godkendt til brug i Danmark/EU?

Med lov skal Europa bygges

Af Jens Reiermann
og Stig Ørskov

Dalmatineren er blevet benyttet i mange af EU-Oplysningens informationskampagner. Op til euro-folkeafstemningen i september 2000 var teksten: "Fakta om euro'en — sort på hvidt"

Da Valdemar Sejr i 1241 satte sit segl og sin underskrift under Jydske Lov, gav han sine borgere de første byggesten til det land, det retssamfund, vi kender i dag. Det er med god grund, at københavnernes har indgraveret de første fem ord fra Jydske Lov i murværket over indgangen til byens retsbygning: "Med lov skal land bygges".

Går det efter planen skal statsministre, kanslere, premierministre og præsidenter fra de 25 EU-lande om kort tid sætte deres

underskrift på forfatningstraktaten for den Europæiske Union, der er baseret på nøjagtigt de samme grundtanker som Jyske Lov. Nemlig princippet om, at 'med lov skal land bygges'.

Forehavendet er ambitiøst - og meget påkrævet. EU's love og regler er i dag skrevet på en måde, så kun de færreste borgere helt forstår, hvordan den Europæiske Union fungerer.

Hvis de 25 mænd bliver enige om at underskrive forfatningstraktaten, bliver det en del nemmere at forstå, hvad der foregår. Med traktaten vil det klart fremgå, hvad ministrene foretager sig på deres møder i Bruxelles. De forbereder og vedtager love. Ganske enkelt.

Med forfatningstraktaten siger EU farvel til kryptiske begreber som 'forordninger' og 'direktiver', og kan i stedet sige goddag til mere forståelige betegnelser som 'love' og 'rammelove'.

Set i lyset af den slags forenklinger og flere af samme karakter, skulle man tro, at Folketingets EU-Oplysning kunne lukke og slukke efter ti års arbejde med at oversætte det mærkværdige EU-sprog. Men det vil være en dårlig idé. For selv om den nye traktat gør mange ting lettere at forstå for EU's borgere, har Folketingets EU-Oplysning stadig en meget stor opgave foran sig.

Folketinget - mestre i national lovgivning

Men før vi kommer til den nye opgave, så lad os tage et kig på den måde, Folketinget vedtager de love og regler, som danskerne skal rette sig efter.

Ofte er lovgivning en omstændelig proces. Love kommer ikke dumpende ned fra Folketinget, men begynder med, at et medlem, et parti eller regeringen fremlægger et forslag til lovgivning i Folketingssalen, hvor partiernes ordførere så dyster om det fremlagte lovforslag. Efter den første debat sender Folketinget forslaget til behandling i et udvalg, hvor de folkevalgte kan kulegrave forslaget og dets konsekvenser. Det

er også her, de forhandler om lovforslagets ordlyd, før de fremlægger en betænkning, der danner grundlag for den endelige vedtagelse af loven.

HVAD SPØR' DE DOG OM?

Hvilke lande er ikke med i EU?

Mange af forhandlingerne foregår bag lukkede døre. Det er svært at nå til enighed, hvis offentligheden i form af interesseorganisationer og medier konstant kigger politikerne over skuldrene. Men debatterne i Folketingssalen er offentlige.

Vi kan følge meningsudvekslingerne mellem politikerne direkte fra en af Folketingets tilhørerpladser, på TV eller i de minutiøse referater fra debatterne, som ligger på Folketingets hjemmeside. På den måde får vi indsigt i de enkelte politikeres holdninger til lovforslaget og hører argumenterne for og imod. Vel at mærke i fuld åbenhed, hvilket har stor betydning, når danskerne skal forstå og acceptere de love og regler, der danner rammen om deres liv.

Folketinget debatterer EU-love bag lukkede døre

Sådan er det ikke, når forslagene til ny europæisk lovgivning diskuteres i Folketinget. Her foregår der ikke

nogen debat i Folketingssalen. Hele behandlingen af lovforslaget er henlagt til Folketingets udvalg.

De sytten politikere i Folketingets Europaudvalg skal gennemgå alle forslag til europæisk lovgivning. Og det på trods af, at det slet er ikke dem, der er eksperter på de enkelte områder. Når det gælder fødevare-, miljø- eller energipolitik, ligger ekspertisen hos partiernes ordførere.

Ikke desto mindre har Folketinget gennemført en enestående arbejdsdeling, hvor mange ordførere henviser til partiets EU-ordfører, lige så snart journalister spørger til den europæiske lovgivning. Resultatet er, at de sytten politikere i Europaudvalget bliver Tingets specialister på alt, der er europæisk. De 158 andre politikere koncentrerer sig om det danske.

Det europæiske tager over

Nu kunne man trække på skuldrene og lade europæiske love være europæiske og i stedet bruge sin opmærksomhed på den nationale lovgivning. Det kunne man i lang tid gøre med god grund. I de første mange år efter Danmarks EF-medlemskab i 1972 vedtog ministrene ikke mange direktiver og forordninger i EU-regi.

Men den danske Magtudredning, der fremlagde sine konklusioner i efteråret 2003, tegner et helt andet billede. I dag har tre ud af fire love inden for erhvervs-, fødevare- og miljøministeriernes områder været en tur nede om Bruxelles, før de bliver til dansk lovgivning.

HVAD SPØR' DE DOG OM?

Hvis Danmark kommer med i euroen, vil 1 liter mælk i Danmark så koste det samme som 1 liter mælk i Spanien?

OK, det er selvfølgelig de områder, der er mest integreret i EU. Men statistikken viser, at vi ikke længere kan trække på skulderen af den europæiske lovgivning - eller lade som om den ikke har den store betydning.

Selv om forfatningstraktaten fortæller, at EU vedtager love, så er der stadig lang vej til, at den europæiske lovgivningsproces minder om den kendte, nationale.

En del af problemet ligger på Christiansborg. Dermed er der også lang vej til, at danskerne forstår og accepterer den Europæiske Union og de love, ministrene fra de 25 medlemslande vedtager - på samme måde som danskerne forstår og accepterer de nationale love.

Indtil Folketinget behandler national og europæisk lovgivning efter samme principper, har EU-Oplysningen en meget stor rolle at spille. Så længe politikerne ikke vil åbne dørene til EU's lovgivningsarbejde, må Folketingets EU-Oplysning udnytte hver eneste sprække til at få kastet offentlig lys på den europæiske lovgivningsproces.

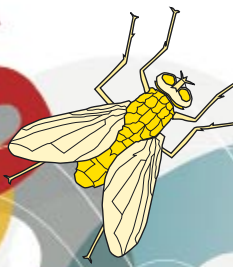
'Med lov skal land bygges'. Men byggeriet af Det Europæiske Hus kan meget let gå i stå, hvis husets indbyggere ikke forstår, hvordan byggestenene, lovgivningen, bliver til. At det foregår bag lukkede døre, gør ikke opgaven lettere.

Peter Juul Larsen og Eva Kjer Hansen(V) i forbindelse med EU-Oplysningens åbning i 1994. Foto: POLFOTO

Folketingets EU-Oplysning fylder 10 år

Af Thomas Søndergaard Sarup,
Folketingets EU-Oplysning

Fluen blev brugt op til folkeafstemningen om euro'en i september 2000 for at sætte lidt kulør på informationskampagnen

n knægt på 10 år kan en masse selv, men er også stadig meget afhængig af sine omgivelser. Noget nær det samme kan man sige om Folketingets EU-Oplysning, der fylder 10 år den 5. april i år. Med det stadig voksende EU som arbejdsområde, er det nødvendigt for oplysningskontorets medarbejdere at bruge ministeriernes og andres ekspertise. Kontoret har dog i løbet af de 10 år fundet sine egne ben. Det er der kommet næsten 100.000 svar på spørgsmål om EU og Danmarks største EU-internetportal ud af.

Tanken – konceptet om man vil - i EU-Oplysningen har siden begyndelsen været det samme: hurtig, præcis, neutral og ikke mindst gratis information om EU. Det fortæller Peter Juul Larsen, som er chef for Folketingets EU-Oplysning.

Tankerne om et EU-oplysningskontor tog form første gang i Vejen (se Ove Fich's indlæg). Siden på Place Jourdan i Bruxelles i en samtale mellem Ove Fich (S), senere formand for Europaudvalget, og Peter Juul Larsen, som på det tidspunkt var Folketingets faste repræsentant ved EU.

Danmark havde inden for ét år holdt to folkeafstemninger – om Maastricht-traktaten og Maastricht-traktat med Edinburgh-afgørelsen - og forud for begge folkeafstemninger kunne ja- og nej-siden ikke enes om ret meget andet end, at debatterne kunne have været mere præget

af saglig information om EU i almindelighed og Maastricht-traktaten med Edinburgh-afgørelsen i særdeleshed. Det kunne derfor være rart, mente de to, hvis der fandtes et sted, hvor man kunne få svar på sine spørgsmål om EU.

En tanke bliver ført ud i livet

Svartjenesten skulle være anderledes end de eksisterende muligheder for at få svar på spørgsmål om EU. Problemet var, at de svar, som befolkningen havde mulighed for at finde, var præget af, hvem der gav svaret. JuniBevægelsen, Folkebevægelsen mod EU, Europa-Kommissionen, Udenrigsministeriet osv. ville f.eks. også dengang give hvert sit svar på et tilsyneladende simpelt spørgsmål som "Hvad er EU?".

Det gav selvfølgelig anledning til megen forvirring hos en befolkning, som havde stor lyst til og behov for at få svar på spørgsmål om EU. Og det skulle der ifølge Fich og Larsen gøres noget ved.

Samtalen på Place Jourdan førte derfor til, at et enigt Markedsudvalg (i dag Europaudvalget, red.) i Folketinget på Ove Fichs initiativ traf en beslutning om at oprette Folketingets EU-Oplysning, som fik til opgave at levere upartisk information om EU på fagligt højt niveau. Europaudvalget har siden fulgt EU-Oplysningens udvikling nøje og blandt andet kunne konstatere, at åbenheden i Europaudvalget i kraft af EU-Oplysningen er steget markant.

ÅRKNEMMELIG BRUGER

Jeg vil gerne takke for al den hjælp, I gav mig i forbindelse med min opgave på Københavns Universitet om EU's fremtid. Jeg fik 9 for selve opgaven og 11 for mit forsvar af den! Det kunne jeg ikke have klaret uden jeres hjælp!

Peter Juul Larsen blev udnævnt som chef for EU-Oplysningen. Sammen med sine medarbejdere, som dengang var Niels Sørensen (arbejder stadig i EU-Oplysningen), Rasmus Helveg Petersen, Bjarne Meyer og Sanni Olesen, gik Juul Larsen i gang om at udvikle EU-Oplysningen. "Jeg husker, at påsken 1994 gik med at forberede åbningen. Det var et hav af praktiske gøremål, før telefonerne kunne åbnes for offentligheden", fortæller Peter Juul Larsen.

Nyskabelse i Danmark og EU

At EU-Oplysningen i kraft af sin faktuelle og upolitiske tilgang - trods placering midt i det politiske miljø - var en nyskabelse ikke blot i Danmark, men i hele EU, kom oplysningskontoret hurtigt til at mærke. Nyhedsmedierne stod måske ikke i kø, men det var tæt på. Det Fri Aktuelt, Politiken, Mandag Morgen, TV-avisen og enkelte udenlandske medier bragte indslag om disse besynderlige mennesker, som dedikerede deres arbejdsliv til at finde rundt i EU's dokumentjungle og EU-bureaukratiets krinkelkroge. Også borgerne tog fra begyndelsen kontoret til sig.

"Vi fik en flot modtagelse af politikerne og befolkningen. I løbet af de første tre måneder havde vi besvaret næsten 1.600 spørgsmål", fortæller Peter Juul Larsen. Oplysningskontoret har også givet genlyd i flere andre EU-lande. Foreløbig har tre andre EU-lande taget idéen om en EU-oplysning til sig. Sverige oprettede sit kontor umiddelbart efter sin optagelse i EU i 1995, og Litauen og Letland er nu også med på vognen. Andre lande overvejer.

Internettet revolutionerede EU-Oplysningen

I de første 2-3 år, EU-Oplysningen eksisterede brugte medarbejderne ud over deres egen viden om EU, et fast netværk i ministerierne og EU-opslagsværker, f.eks. "EU's register over gældende retsakter" osv. til at svare på spørgsmålene. EU-Oplysningen fik endda gratis adgang til EU-databasen Celex (det kostede på daværende tidspunkt 1000 kr. i timen at søge i Celex).

Det gik sådan set fint, men omkring 1995 indtraf en begivenhed, som revolutionerede informationsformidlingen i verden og dermed også i EU-Oplysningen: internettet.

EU-Oplysningen var et af de første offentlige kontorer, som gjorde brug af internettet til at nå sine brugere. Amerikaneren eller amagerkaneren, som han er i dag, Mongin Forrest, så tidligt mulighederne i dette nye medie, og det betød, at

EU-Oplysningen fik sin egen hjemmeside i 1997. En hjemmeside, som de fleste i dag ville trække på smilebåndet af. Den var langsom og kan med nutidens øjne i bedste fald betegnes som en database. Men absolut "state-of-the-art" dengang.

Peter Juul Larsen vil i dag gerne afsløre strategien bag etableringen af netstedet. "Det er min erfaring, at det ofte er en god idé at handle først og så spørge bagefter. Sådan gjorde vi også med hjemmesiden. Den dag i dag tvivler jeg på, at vi havde fået lov af "huset" til at lave hjemmesiden, hvis vi havde spurgt", siger Juul Larsen med et smil på læben. EU-Oplysningens hjemmeside i dag er Danmarks største EU-portal med knap 5.000 besøg om dagen i gennemsnit.

Historier fra "de gode gamle dage"

Hjemmesiden betyder, at mange mennesker har fået hjælp til selvhjælp i deres bestræbelser på at hitte rundt i EU-systemet. Men heldigvis ringer folk også stadig. Og spørger man nogle af de erfarne "EU-oplysere" - Niels Sørensen, Mongin Forrest og Peter Juul Larsen - om de kan huske nogle sjove spørgsmål og episoder, står munden ikke stille.

"Kan I huske," begynder Niels Sørensen, "dengang vi fik en henvendelse fra det britiske underhus om nogle dokumenter, som det britiske regering ikke ville offentliggøre. Det var en fornøjelse og lidt pudsigt at sende dem dokumenterne, som

vi havde adgang til i kraft af den danske regerings åbenhedspolitik. Det gjorde det bare endnu sjovere, at dokumenterne omhandlede den britiske regerings holdning til regeringskonferencen". "Ja," svarer Mongin Forrest og mindes en lignende historie med den tyske Bundestag.

Peter Juul Larsen falder straks ind med en historie fra tiden op til folkeafstemningen om Amsterdam-traktaten. "For at imødekomme så mange henvendelser som muligt havde vi lavet en aftale med Tele Danmark om, at deres omstillingsdamer skulle tage imod spørgsmål, når vores telefoner var lukkede. Vi havde dog ikke forudset, at enkelte omstillingsdamer ikke helt havde forstået deres rolle. På et spørgsmål fra en borger, om ikke Amsterdam-traktaten ville udvande miljøgarantien svarede en omstillingsdame: Nej, det håber jeg sandelig ikke!"

Travl sommer

Historierne om gamle dage kunne fortsætte i det uendelige, hvis ikke dagens arbejdsopgaver meldte sig. Foråret og sommeren tegner nemlig til at blive en meget travl tid for EU-Oplysningen. Europa-Parlamentsvalget den 13. juni vil give øget aktivitet, og det samme er tilfældet, hvis det lykkes EU's stats- og regeringschefer at blive enige en forfatningstraktat. Derfor kan sommeren 2004 blive undtagelsen, som bekræfter reglen om, at interessen for EU er omvendt proportional med temperaturen udenfor.